

MAŽEIKIŲ RAJONO ŠERKŠNĖNŲ KULTŪROS CENTRAS

Biudžetinė įstaiga, Vyšnių g. 1, LT-89046 Šerkšnėnai, Mažeikių r., tel. 0 443 42 438, el. p. kcserksnenai@gmail.com.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 300603930.

ĮSAKYMAS DĖL VALYTOJŲ DARBO TVARKOS APRAŠAS

2024 m. rugpjūčio 12 d. Nr. V - 6
Šerkšnėnai

Vadovaudamasis Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2024 m. gegužės 30 d. sprendimu Nr. T1-221 „Dėl Mažeikių rajono Šerkšnėnų kultūros centro nuostatų patvirtinimo“ 23.5 punktu:

T v i r t i n u valytojų darbo tvarkos aprašą;

Direktorius

Remigijus Kudla

VALYTOJŲ DARBO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROJI DALIS

1. Savarankiškai administracinių ir bendro naudojimo patalpų valytojų gali dirbti asmuo, nustatyta tvarka pasitikrinęs sveikatą, išklauses įvadinį ir darbo vietoje instruktavimus darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais.
2. Valytojo sveikatos tikrinimo periodiškumas 1 kartas metuose.
3. Valytojas, dirbantis su elektros prietaisais (dulkių siurbliais, grindų blizgintuvais ir kt.) turi išmanyti jų eksploatavimo reikalavimus.
4. Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2019 m. lapkričio 29 d. sprendimu Nr. T1-363 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės įstaigų vidaus patalpų valomų plotų normatyvų patvirtinimo“ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gruodžio 13 d. sprendimu Nr. T1-391 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės įstaigų biudžetinių įstaigų valomų lauko plotų normatyvų patvirtinimo“ nustatyta valytojos valomų plotų normatyvai:
už 1 etatą: 700 kv m. bendro valomo ploto (iš jų : 600 kv.m. grindų valomo ploto ir 100 kv m . kitų valomų paviršių, nustatant pataisos koeficientą.),
už 1 etatą: 4500 m² valomas lauko ploto normatyvas.
5. Valytojas privalo:
 - 5.1. laikytis darbo tvarkos taisyklių;
 - 5.2. vykdyti įstaigos darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimus;
 - 5.3. darbo priemones naudoti pagal darbo priemonių dokumentuose nurodytus saugaus naudojimo reikalavimus;
 - 5.4. nedirbti su techniškai netvarkingomis darbo priemonėmis. Apie netvarkingas darbo priemones pranešti Centro direktoriui;
 - 5.5 laikytis nustatyto darbo ir poilsio režimo.
6. Draudžiama savavališkai keisti arba šalinti naudojamose darbo priemonėse ar kituose įrengimuose įrengtus darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisus.
7. Darbuotojas, nukentėjęs dėl nelaimingo atsitikimo darbe, ūmios profesinės ligos, asmuo, matęs įvykį arba jo pasekmes, privalo nedelsdamas apie tai pranešti Centro direktoriui, jeigu jis pajėgia tai padaryti.
8. Įvykus nelaimingam atsitikimui, būtina nukentėjusiam suteikti pirmąją pagalbą. Žinoti artimiausią pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlės buvimo vietą. Reikalui esant, iškviešti greitąją medicinos pagalbą tel. 112.
9. Asmens higienos reikalavimai.
 - 9.1. Dirbti tik dėvint darbo drabužius.
 - 9.2. Ruošiant chemikalų skiedinius ir dirbant tualetuose, užsimauti gumines pirštines.
 - 9.3. Susitepus rankas, plauti jas tik prausimuisi skirtomis priemonėmis.
 - 9.4. Nelaukti asmeninių drabužių kartu su darbo drabužiais.
10. Valytojui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos Įstatymų nustatyta atsakomybė.

II. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI, SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

11. Pavojingi veiksniai darbo aplinkoje, dėl kurių valytojas gali patirti ūmių sveikatos sutrikimų, gali gauti traumą:
 - 11.1. elektros srovės poveikis, esant netvarkingai elektros instaliacijai, kištukiniams lizdams, netvarkingoms elektros darbo priemonėms - dulkių siurbliui, grindų blizgintuvui. Paveikus elektros srovei, netenkama sąmonės, sutrinka arba nutrūksta širdies veikla bei kvėpavimas, o kartais ištinka ir staigi mirtis;
 - 11.2. apkrauta, netvarkinga darbo vieta, slidžios grindys, plaunami laiptai - neatsargiai elgiantis, galimi paslydimai, užkliuvimai;
 - 11.3. nepakankamas darbo vietos apšvietimas. Esant nepakankamam apšvietimui, pablogėjus matomumui, galimos traumos;

- 11.4. krentantys daiktai, užkliudžius ar stumtelėjus baldus – galimos griūtys ar kritimai iš viršaus traumuojuojant valytoją;
- 11.5. aštrūs daiktai, briaunos - galima įsipjauti, įsidurti;
- 11.6. netvarkingi darbo įrankiai ir priemonės, šerpetoti, nelygūs įrankių kotai - galimos plaštakų traumos;
- 11.7. neapsaugotos besisukančios mechanizmų dalys - dirbant šalia veikiančių mechanizmų, galimi susižalojimai;
- 11.8. netvarkingų, įskilusių langų valymas - galima susižeisti, susipjaustyti plaštakas;
- 11.9. naudojimas netvarkingomis kopėčiomis (pavyzdžiui, valant langus), dėl jų lūžimo įvyksta traumos;
- 11.10. kopėčių naudojimas, nesilaikant kopėčių eksploatavimo taisyklių - susidarius tam tikroms aplinkybėms, galimas kritimas nuo kopėčių, gali įvykti traumos, sužeidimai;
- 11.11. naudojami valymui skiedikliai, tirpikliai - pažeidus priešgaisrinės saugos reikalavimus, gali kilti gaisras, kurio metu galima apsinuodyti dūmais, apdegti;
- 11.12. darbas nesilaikant saugių darbo metodų, nesinaudojant asmeninėmis apsaugos priemonėmis, dėl ko gali įvykti traumos.
12. Kenksmingi veiksniai darbo aplinkoje, kurių ilgalaikis poveikis gali būti pavojingas sveikatai:
- 12.1. apsinuodijimas naudojamomis valymo cheminėmis priemonėmis, jei nesilaikoma jų vartojimo saugos reikalavimų;
- 12.2. leidžiamų kėlimo normų nesilaikymas - galimas kūno raumenų patempimas. Vienkartinio keliamo ir pernešamo krovinio masė neturi viršyti vyrams 30 kg, moterims -10 kg;
- 12.3. netinkamas mikroklimatas darbo vietoje (temperatūra, ventiliacija ir t.t.) - neigiamas poveikis organizmui;
- 12.4. dulkės, alergiškai veikiančios organizmą - galimi uždegimai, alerginės ir profesinės ligos.
13. Privalomos saugos priemonės.
- 13.1. Priklausomai nuo atliekamų darbų valytojui gali būti išduodamos asmeninės apsaugos priemonės – spec. ir darbo drabužiai, kuriais aprūpina darbdavys. Taip pat aprūpina dezinfekavimo ir scheminėmis priemonėmis. Dirbančiam su chemikalais, valančiam tualetus, išduodamos guminės pirštinės. Valant lubas, nuimant voratinklius, išduodami apsauginiai akiniai.
14. Valytojas privalo prižiūrėti ir naudoti pagal paskirtį asmenines apsaugos priemones, laiku pranešti Centro direktoriui apie jų nusidėvėjimą, netinkamumą naudoti, kad baigiasi jų naudojimo terminas.

III. VALYTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

15. Sutvarkyti darbo drabužius, asmenines saugos priemones. Visos sagos turi būti užsegtos, rankogaliai užsegti.
16. Patikrinti darbo įrankius (kibirus, šepėčius, šluotas). Netvarkingais įrankiais dirbti negalima.
17. Įrankių mediniai kotai turi būti lygūs, be įskilimų ar atskilimų, lakuoti arba dažyti. Šepėčio kotas turi būti ne ilgesnis kaip 1,5 m.
18. Chemikalus saugoti uždaruose stikliniuose induose vėdinamoje patalpoje.
19. Apžiūrėti valomą patalpą, išlaisvinti praėjimus. Tarnybinėse patalpose patogiai sustatyti kėdes, kitus daiktus.
20. Patikrinti valomus ir plaunamus langus, ar patikimai jie įtvirtinti ir uždaryti, ar nesutrūkę stiklai.
21. Naudotis elektros prietaisais leidžiama tik susipažinus su jų saugiais eksploatavimo būdais.
22. Prieš pradėdant dirbti su elektros prietaisais, reikia patikrinti jų laidų būklę. Laidų izoliacija neturi būti nusitrynusi.

IV. VALYTOJO VEIKSMAI DARBO METU

23. Prieš plaunant grindis, reikia jas iššluoti, kad ant grindų neliktų kokių nors aštrių daiktų.
24. Plauti grindis ant šepėčio užvyniotu skuduru arba specialiai tam skirtu šepėčiu.
25. Valant grindjuostas ir kitas medines detales, būtina dėvėti darbo pirštines, kad į rankas nepatektų rakštys.
26. Plaunant laiptines, kibirą su vandeniu statyti ant viršutinės laiptų pakopos.
27. Grindų ar sienų plovimui naudoti muilą arba specialias valymo medžiagas.
28. Praustuvų, unitazų ir pisuarų valymui naudoti specialias valymo medžiagas.
29. Dirbant su dezinfekavimo skiediniais, būtina dėvėti gumines pirštines.
30. Baigus darbą su dezinfekavimo skiediniais, būtina nuplauti gumines pirštines su muilu, nenumovus jų nuo rankų. Nuo rankų nusimauti tik švarias pirštines.

31. Šluostant nuo lubų ar karnizų dulkes, naudoti skečiamąsias kopėčias, kurias turi prilaikyti antras asmuo. Šio darbo metu dėvėti apsauginius akinius.
32. Skečiamosios kopėčios turi būti išbandytos, aprūpintos neslystančiais antgaliais, sukabintos specialiu kabliu, kad pačios neišsiskęstų.
33. Pasilipti ant kopėčių galima į tokį aukštį, kad paskutinė viršutinė pakopa būtų ne žemiau krūtinės lygio.
34. Dirbant ant kopėčių didesniame kaip 1,3 m aukštyje, reikia naudotis kopėčiomis su aikštele, aptverta apsaugine tvorele.
35. Langų valymui naudoti pailgintais kotais šepetis. Valant per daug nespausti, kad nesuskaldyti stiklo.
36. Valyti langus iš išorės galima nuo pastolių arba nuo specialaus kėlimo mechanizmo, prieš tai išklausius instruktavimą.
37. Varytojui draudžiama:
 - 37.1. valyti apie veikiančius mechanizmus;
 - 37.2. liesti rankomis arba įrankiais judančias mechanizmų detales, elektros laidus ir kitą įrangą, kurioje yra įtampa;
 - 37.3. patalpų valymui, šiukšlių ir dulkių nupūtimui naudoti suspaustą orą;
 - 37.4. stotis ant šildymo, santechninių įrenginių, atsitiktinių pakylų (dėžių, ištrauktų stalčių, atidarytų durelių ir pan.);
 - 37.5. valymui nenaudoti degius ir nežinomos paskirties skysčius, rūgštis;
 - 37.6. valyti įskilusius ar suskilusius, nepakankamai įtvirtintus langų stiklus ir rėmus;
 - 37.7. dirbti ant kopėčių ir kitų paaukštinių patalpoje esant tik vienam žmogui;
 - 37.8. tualetuose ant grindų barstyti dezinfekuojančius chemikalus.
38. Jei grindys slidžios (aplietos tepalu ar pan.), apiberti tą vietą pjuvenomis ir išvalyti.
39. Surinktas šiukšles išnešti į joms skirtą vietą.
40. Elektrosaugos reikalavimai.
 - 40.1. Valyti veikiančius elektros įrenginius gali tik elektrotechninis personalas.
 - 40.2. Kabinetuose valyti dulkes nuo šviestuvų, stalinių elektros lempų galima tik išjungus juos iš elektros tinklo. Naudotis sausu šepetiu su dielektrinių kotu.
 - 40.3. Draudžiama liesti drėgnu skuduru, šepetiu, šluota arba rankomis elektros laidus, kištukinius lizdus, jungiklius, elektros įrenginius, atidaryti paskirstymo dėžutes ir skydelius.
 - 40.4. Darbo priemonės naudoti pagal darbo priemonių dokumentuose nurodytus saugaus naudojimo reikalavimus.
 - 40.5. Elektros prietaisai turi būti techniškai tvarkingi, su nepažeista izoliacija, lanksčiu laidu ir nepažeista šakute.
 - 40.6. Pernešti elektrinius prietaisus galima tik už rankenos, draudžiama juos tempti paėmus už elektros laido.
 - 40.7. Varytojui draudžiama pačiam remontuoti elektros prietaisus.
 - 40.8. Pastebėjus patalpose elektrosaugos pažeidimų, nedelsiant nutraukti darbą ir informuoti Centro direktorių. Imtis atsargumo priemonių, kad į pavojingą zoną nepatektų žmonės.

V. VALYTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS ATVEJAIS

41. Įvykus avarijai, nedelsiant išjungti elektros įrenginius ir pranešti Centro direktoriui. Iki tyrimo pradžios išsaugoti įvykio vietą tokią, kokia ji buvo avarijos metu, jei tai nekelia pavojaus žmonių gyvybei.
42. Kilus gaisrui, iškviesti ugniagesius tel. 112, pradėti gaisrą gesinti turimomis priemonėmis ir nedelsiant informuoti Centro direktorių apie gaisrą. Kilus pavojui sveikatai ar gyvybei, išeiti iš pavojingos zonos.
43. Darbuotojas privalo mokėti naudotis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis.

VI. VALYTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

44. Patikrinti, ar neliko neuždarytų langų, įjungtų elektros prietaisų, įjungto apšvietimo, gaisrą sukeliančių medžiagų ir priemonių.
45. Sudėti įrankius, inventorių, darbo drabužius į tam skirtą vietą.
46. Nusiplauti rankas šiltu vandeniu su muilu.
47. Apie pastebėtus sutrikimus, gedimus, trūkumus ir apie priemones, kurių imtasi jiems pašalinti, pranešti Centro direktoriui.

DARBUOTOJŲ SUPAŽINDINTŲ SU VALYTOJŲ DARBO TVARKA

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Data	Parašas

Instrukciją parengė direktorius Remigijus Kudla